GuyAI
מבית GOOL בגרויות

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף, מועד נבצרים תשפ"ב, 2022
מספר השאלון: 1262
שם התלמיד/ה: _____

תנ"ך

שאלון 1262 (אקסטרניים)

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה וחצי.
מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.
פרק ראשון – סיפורי ראשית העולם והאנושות – (2×40) – 80 נקודות
פרק שני – נושאי הבחירה – (1×20) – 20 נקודות
סך הכול – 100 נקודות
ב. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך עברי שלם בלי פירושים ובלי תוספות. מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.
ג. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוֹב את מספרה בלבד. (2) התרכז בנושא. שים לב לכתב, לכתיב ולפיסוק.
כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה. כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.
ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.
בהצלחה!

כללי המענה במועד זה (חורף נבצרים תשפ"ב): בשער השאלון אין הודעה על כללי מענה מיוחדים למועד זה (מעבר להוראות הכלליות שבסעיף ג'), וכללי הבחירה המודפסים בגוף השאלון הם: פרק ראשון – שתי השאלות 1–2 (40 נקודות לכל שאלה); בכל שאלה סעיף א' חובה (25 נקודות) ועוד סעיף אחד מתוך ב'–ג' (15 נקודות); פרק שני – שאלה אחת מתוך 3–4 (20 נקודות), כל הסעיפים. מבנה זה תואם את מכתב הפיקוח על הוראת המקרא "מבנה שאלון בחינת הבגרות מסגרת ה־30%" (15.12.20) לשאלון 1262 (פרק ראשון 2×40 = 80, פרק שני 1×20 = 20). לא נמצא מסמך רשמי העוסק במועד נבצרים זה וקובע לו כללי מענה אחרים; מסמך התובנות של חורף תשפ"ב (09.03.22) עוסק בשאלון של המועד הרגיל. לכן מובא המבנה כפי שהודפס בשאלון.
הערה לפתרונות: בציטוטי הפסוקים בפתרונות השם המפורש נכתב בצורת ה' (גם עם אותיות שימוש: וַה', לַה').
בשאלה 1 ספר ישעיה מובא בשם "ישעיהו" בהפניות שבפתרונות.

בהצלחה!

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

השאלות

פרק ראשון – סיפורי ראשית העולם והאנושות

ענה על שתי השאלות 1–2 (לכל שאלה – 40 נקודות).
בכל שאלה, ענה על סעיף א – חובה (25 נקודות) ועל אחד מן הסעיפים ב–ג (לכל סעיף – 15 נקודות).

1. בריאת העולם – סדר והרמוניה

(40 נקודות)

קרא בראשית, פרק א', פסוקים ב'–ל"א.
ענה על סעיף א (חובה).

א. קרא פסוקים ב'–כ"ג.
(1) על פי התיאור שלפניך, אלוהים יוצר סדר בבריאה.
בסס קביעה זו על שתי דוגמאות מן הפסוקים האלה. הסבר את דבריך. (12 נקודות)
(2) הסדר שאלוהים יוצר בבריאה בא לידי ביטוי גם במבנה של סיפור הבריאה.
הבא שתי דוגמאות לאמצעים ספרותיים הבונים את הסדר בסיפור הבריאה. הסבר כל אחת מן הדוגמאות. (13 נקודות)

(25 נקודות)

ב. ענה על אחד מן הסעיפים ב–ג.
קרא פסוקים י"ד–י"ט.
(1) על פי פסוקים אלה, ציין והסבר שני תפקידים של המאורות. (8 נקודות)
(2) בתרבויות המזרח הקדום המאורות נחשבו לאלים. תיאור בריאת המאורות שבבראשית, פרק א' מנוגד לתפיסה זו.
בסס קביעה זו על הכתוב. הסבר את דבריך. (7 נקודות)

(15 נקודות)

ג. (1) קרא פסוקים כ"ט–ל'.
מפסוקים אלה עולה תיאור של עולם הרמוני.
הסבר כיצד הרמוניה זו באה לידי ביטוי בפסוקים. בסס את דבריך על הכתוב. (6 נקודות)
(2) קרא גם בראשית, פרק ט', פסוקים ב'–ד' וישעיה, פרק י"א, פסוקים ו'–ז'.
איזה תיאור מן התיאורים שבמקורות האלה עולה בקנה אחד עם תיאור העולם בבראשית, פרק א', פסוקים כ"ט–ל', ואיזה מהם מנוגד לו? נמק את תשובתך ובסס אותה על הכתוב בשני המקורות. (9 נקודות)

(15 נקודות)

2. מגדל בבל

(40 נקודות)
(ראו בנספח: פירוש רש"י לבראשית יא, ה ("וירד ה' לראות") – כפי שהוא מובא בשאלון)

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

קרא בראשית, פרק י"א, פסוקים א'–ט'.
ענה על סעיף א (חובה).

א. (1) על פי הכתוב, הסבר מהי התוכנית של בני האדם ומהי מטרתה. (10 נקודות)
(2) ציין שתי פעולות שה' עושה כדי למנוע את התוכנית של בני האדם, והסבר כיצד באמצעות כל אחת מן הפעולות שציינת ה' מונע מהם לממש את תוכניתם. (15 נקודות)
(25 נקודות)

ב. ענה על אחד מן הסעיפים ב–ג.
קרא פסוק ד' וגם שמואל ב, פרק ז', פסוקים ח'–ט'.
בשני הקטעים האלה מוזכרת עשיית שֵׁם.
(1) בנוגע לכל אחד מן הקטעים, כתוב מיהו הדובר המזכיר עשיית שם, והסבר על פי ההקשר מהי המשמעות של עשיית שם בכל אחד מן הקטעים. (8 נקודות)
(2) על פי המשמעות של עשיית שם בבראשית, פרק י"א, בני האדם מוצגים בסיפור מגדל בבל באופן שלילי.
האם אתה מסכים עם קביעה זו? נמק את דבריך ובסס אותם על הכתוב. (7 נקודות)
(15 נקודות)

ג. קרא פסוק ה'.
(1) הנאמר בפסוק זה יוצר קושי תאולוגי (קושי בתחום האמונה).
הסבר את הקושי. (7 נקודות)
(2) קרא את פירוש רש"י שלפניך.
"[בא] ללמד לדיינין שלא ירשיעו את הנדון עד שיראו ויבינו".
לפי פרשנות זו, הסבר מהו המסר החינוכי הבא לידי ביטוי בפסוק ה'. (8 נקודות)
(15 נקודות)

פרק שני – נושאי הבחירה

ענה על אחת מן השאלות 3–4.

---

3. רות בגורן

(20 נקודות)

על אהבה וחסד

קרא רות, פרק ג', פסוקים ו'–י"ח.

א. אפשר לומר שבדרך הפעולה של רות, בניסיון להתקרב לבֹעז, בא לידי ביטוי חשש מפני "מראית עין" (חשש שהתנהגותה תיראה לא ראויה בעיני אחרים).
ציין והסבר שתי פעולות שרות עושה כדי להימנע מ"מראית עין". (12 נקודות)
(12 נקודות)

ב. על פי המסופר בקטע שלפניך, יש הטוענים כי נעמי פעלה למען טובתה האישית, ויש הטוענים כי היא פעלה למען טובתה של רות.
האם לדעתך פעלה נעמי למען טובתה של רות או למען טובתה האישית? הסבר את תשובתך. (8 נקודות)

(8 נקודות)

4. דוד חס על שאול במערה

(20 נקודות)

בין שאול לדוד

קרא שמואל א, פרק כ"ד, פסוקים א'–ט"ו.

יש הטוענים כי המניע של דוד בסיפור זה היה השגת תועלת אישית, ויש הטוענים כי המניע של דוד היה מוסרי.

א. הבא מן הקטע דוגמה המחזקת את הטענה שהמניע של דוד היה השגת תועלת אישית.
הסבר את הדוגמה ובסס אותה על הכתוב. (10 נקודות)

(10 נקודות)

ב. הבא מן הקטע דוגמה המחזקת את הטענה שהמניע של דוד היה מוסרי.
הסבר את הדוגמה ובסס אותה על הכתוב. (10 נקודות)

(10 נקודות)

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

נספח – המקורות

פירוש רש"י לבראשית יא, ה ("וירד ה' לראות") – כפי שהוא מובא בשאלון

"[בא] ללמד לדיינין שלא ירשיעו את הנדון עד שיראו ויבינו".

כל הבגרויות בתנ"ך עם פתרונות מלאים: www.guyai.co.il/bagrut/tanach